NOVEMBER
1 P Vsi sveti
2 T Spomin ver. duš
3 S Silvija
4 Č Karol Boromej
5 P Ita +
6 S Leonard
7 N 25. pobink.
8 P Bogomir
9 T Teodor
10 S Andrej Avell.
11 Č Sv. Martin ☾
12 P Martin, p. +
13 S Stanislav
14 N 26. pobink.
15 P Albert Mag.
16 T Edmund

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 216. CHICAGO, ILL., TOREK, 9. NOVEMBRA — TUESDAY, NOVEMBER 9, 1937 LETNIK (VOL.) XLVI.

Fašistične države se združujejo-Kitajska proti pogajanju

Italija uradno pristopila kot članica k nemško-japonski zvezi. — Cilj te zveze je očividno ta, da zagospoduje nad celim svetom, dasi trdi, da je le protikomunstična. — Anglija vidi nevarnost za se.

Rim, Italija. — Fronta fašistično-militarističnih držav je kot taka javno stopila v ospredje, ko se je zadnjo soboto Italija uradno pridružila paktu, kateri se je pred letom dni sklenil med nazjisko Nemčijo in militaristično Japonsko. Na ta način se pričakuje, da se bo končno izkristalizirala dvojna fronta na svetu, fašistična in protifašistična; zadnja bo obstojala iz demokratičnih držav in svojetske Rusije.

Ta grupacija utegne polagoma objeti vse glavne svetovne države. Zveza Nemčije, Italije in Japonske je sicer po njih proglasu naperjena predvsem proti komunizmu, vendar se lahko na prvi pogled razvidi, da je to le pretveza in da je glavni namen te zveze gospodstvo nad celim svetom, ki si ga bodo te države skušale pridobiti ali zlepa, da bodo namreč kot nekakšne vazalke dobile v svojo grupo druge, manjše države, ali, da jih bodo z grožnjo prisilile k temu. Umevno je zato, da demokratične države ne bodo mirno gledale tega, marveč, da se bodo one same poslužile iste taktike, namreč da si bodo one od svoje strani enako prizadevale, utrditi čim najbolj mogoče svojo zvezo. Kolikor se že zdaj lahko razvidi, bo dobila fašistična grupa Ogrsko, Portugalsko in bržkone tudi Poljsko.

Fašistično časopisje proslavlja novo zvezo kot moč, ki se ji ne bo mogoče protiviti. Eden vodilnih fašistov trdi, da je v njej 200 milijonov ljudi in dva milijona ton bojnega materijala.

Demokratične države so vsled te zveze precej alarmirane. Zavedajo se namreč, da je nje geslo proti komunizmu le pesek v oči in da je dominiranje nad svetom nje glavni cilj. Predvsem Anglija smatra, da je naperjena v prvi vrsti proti njej. Z združenimi močmi se bodo namreč fašisti in militaristi vrgli na to, da se med seboj čim najbolj ojačijo. Eden njih namenov pri tem je, da pomagajo pridobiti Nemčiji njene kolonije nazaj. Ker pa ima Anglija največ teh nemških kolonij, je razumljivo, da bo pritisk na njo tudi najbolj oster.

Zadnje dni se je poročalo tudi, da namerava Nemčija aktivno poseči kot posredovalka med Japonsko in Kitajsko. Trdi se, da je Nemčija v to svrho kot nalašč poklicana. Na eni strani je namreč zvezana z Japonsko, na drugi strani pa njeni častniki pomagajo kitajski armadi pri njeni reorganizaciji. Je torej interesirana na obeh straneh. Ko bi se končno doseglo premirje med Japonsko in Kitajsko, bi se pritisnilo na zadnjo, da dovoli Japonski razne koncesije, dočim bi se njej na drugi strani obljubile trgovske zveze. Na ta način bi Nemčija pripomogla k miru v Orientu in bi se nato lahko pokazala svetu, kako miroljubna da je, in kot taka upa, da bo lahko s tem večjim vplivom zahtevala nazaj svoje kolonije.

NOVA NOTA JAPONSKI

Države vabijo Japonsko, da se udeleži konference.

—o—

Bruselj, Belgija. — Tukajšnja konferenca deveterih držav je poslala Japonski novo noto, v kateri jo vabi, naj se pridruži konferenci, da se doseže zadovoljiv konec sedanjega spora med njo in Kitajsko. Odgovor Japonske do ponedeljka še ni prispel, toda, kakor govore poročila iz Tokio, bo japonske vlade prvi predpogoj za morebitno udeležitev pri konferenci ta, da se mora od tam najprej odstraniti sovjetska Rusija. Ta torek se konferenca ponovno sestane k zasedanju.

—o—

DRŽAL SVOJO BESEDO

Waukegan, Ill. — Pred par meseci je policija postavila pred sodišče nekega Aug. R. Bundsgaarda, starega 36 let, ker je vozil avto v pijanem stanju in se je pri tem zapletel v neko nesrečo. Sodnik Persons je za kazen postavil moža na probacijo za eno leto in mu prepovedal med tem časom voziti avto in piti. Obtoženec mu je svečano obljubil, da se bo držal tega; ako se pa bo še kdaj napil, bo poklical sodnika. Zadnji teden enkrat je sodnik v resnici prejel klic po telefonu in Bundsgaard mu je naznanil, da je — pijan. Sodnik ni nič ukrenil po proti temu, ker to ni njegova zadeva, pač pa je policija kmalu nato moža prijela, ko se je njegov avto opotekal po cesti sem in tja, in pretekli petek je sodnik Persons izrekel svojo drugo obsodbo: ta čas je poslal Bundsgaarda za devet mesecev na kazensko farmo v Vandalio.

—o—

NEDEBUDEN DEČKO

Chicago, Ill. — Na presenetljiv način je policija zadnji petek razjasnila okrog 50 različnih roparskih vlomov, ki so se pripetili na severni strani mesta, in osem požarov. Po dolgem poizvedovanju je sled končno vodila do 14 let starega dečka, Gerv. Blake, 2125 Devon ave. Aretiran je bil in pri zaslišavanju tudi priznal, da je v resnici on kriv teh činov. Požigal je zato, pravi, ker rad gleda ognjegasce pri delu, denar pa, ki ga je nakradel, je potrošil s svojimi prijatelji za sladoled, magazine in podobno. Deček torej v srcu ni slab, samo prave vzgoje potrebuje.

—o—

ŠOFERJI GROZE Z NOVO STAVKO

Chicago, Ill. — Mestni odbor za transportacije je prejel od unije taksi voznikov zahtevo, da posreduje za višje plače nje članov, drugače bodo stopili v novo stavko. Odbor je nato študiral predlog, da se v to svrho zvišajo cene za vožnjo s taksiji.

OBLETNICA SOVJETOV

Dvajset let,odkar je bil strmoglavljen ruski car.

—o—

Moskva, Rusija. — Zadnjo nedeljo je sovjetska Rusija obhajala 20. obletnico, odkar je bil strmoglavljen carski režim in so boljševiki dobili državo pod svojo kontrolo. Sijajne proslave so se priredile na ta dan in vojaškim paradam, v katerih se je kazala mogočna vojaška sila sovjetov, se je pridružilo do milijona civilistov. Številni govori, ki so se vršili, so bili naperjeni v prvi vrsti proti fašizmu in govorniki so povdarjali, da stojita fašizem in kapitalizem v zvezi in iz te zveze da se je tudi rodila sedanja vojna na Španskem in na Kitajskem.

—o—

POKAZAL, KAJ POMENI LJUBEZEN DO BLIŽNJEGA

New York, N. Y. — 18 letni Th. Alexander se je preživljal s tem, da je po raznih zabavališčih prodajal rože. Fant pa leži že več dni težko bolan v bolnici. Neki pijanec, kateremu je ponudil rože, ga je namreč udaril po glavi, in sicer tako nesrečno, da se je fantu napravil absces na možganih. Kdo drugi bi v takem stanju iskal maščevanja nad napadalcem, toda Thomas se je izrazil, da mu ni nič na tem, ali dobe nasilneža, ali ne. "Saj je bil samo pijan," pravi, "in ni vedel kaj dela, in me tudi gotovo ni mislil tako udariti."

—o—

ZBLIŽEVANJE MED POLJSKO IN NEMČIJO

Berlin, Nemčija. — Prijateljski odnošaji med Poljsko in Nemčijo se nameravajo ponovno utrditi s posebnim paktom, h kateremu ste pristali obe državi in ki se nanaša na narodne manjšine. Pakt prepoveduje, da bi katera obeh držav skušala asimilirati narodno manjšino v svoji državi potom vzgoje in propagande. Nasprotno se tem manjšinam dovoli svoboda jezika in lastnih kulturnih zvez, lastne šole in verska svoboda.

PREDSEDNIKOV SIN NA KATOLIŠKEM ZBOROVANJU

Chicago, Ill. — Na zborovanju katoliškega dijaštva, ki se je vršilo zadnji petek in je bilo na njem udeleženih kakih 25,000 oseb, je kot govornik nastopil tudi James Roosevelt, sin predsednika, ki je povdarjal potrebo bolj primerne razdelitve premoženja in je dalje govoril o dolžnostih današnje mladine in o potrebi, da se ohrani osebni ponos v času stiske.

PO KAT. SVETU

— **Detroit, Mich.** — List "Social Justice," ki ga je Father Coughlin prodal neki privatni družbi, ni katoliški list. To je vodstvo jasno izrazilo, ko je povdarilo, da ni primorano, objaviti izjav, ki mu jih pošlje v publikacijo detroitski nadškof.

— **Washington, D. C.** — Med številnim misijonskim osobjem, ki je kljub vojni vzdržalo na Kitajskem, je tudi 556 ameriških duhovnikov in nun, kateri skrbe za duhovne potrebe kakih dveh milijonov kitajskih katoličanov.

— **Praga, Čehoslovaška.** — Za krščansko ljubezen do bližnjega dajejo dober vzgled katoličani na Čehoslovaškem. Tekom zadnjega leta so namreč prispevali za katoliško dobrodelje nad poldrugi milijon dolarjev.

— **Montreal, Que.** — Veličastna bazilka na Mount Royal, ki je bila ravno dovršena in stane štiri milijone dolarjev, je bila započeta s — petimi centi. Neki brat Andre je namreč zasnoval idejo za njo in je od vsakega striženja las, s čimer se je bavil, prihranil v ta namen en nikel. Nadaljnji prostovoljni prispevki so storili svoje.

MOČEN ODPOR KITAJSKE

Kai-šek ne pristane na direktna pogajanja z Japonsko. — Kitajska namerava zavleči vojno.

—o—

Nanking, Kitajska. — Med Kitajsko in Japonsko ne bo nikakih direktnih pogajanj. Tako se je odločno izrazil kitajski diktator Čiang Kai-šek, kar ima značaj nekakšnega apela na konferenco deveterih držav, ki točasno zboruje v Belgiji in katere namen je, da reši orientalno vprašanje.

Kakor pravi Kai-šek, se na Japonsko in na njeno besedo ni zanesti, sklepajoč iz prejšnjih izkušenj, in tako je edina možnost, da se pride do miru, ta, da druge države prisilijo Japonsko, da odneha in se umakne s kitajskega ozemlja. Ako bi belgijska konferenca odločila direktna pogajanja med Kitajsko in Japonsko, bi to Kitajski samo otežkočilo njeno stališče, toda, kakor pravi Kai-šek, pristala k tem pogajanjim ne bo, marveč bo nadaljevala z vojno, do zmagovitega konca. Zadnje tri mesece namreč se je pokazalo, da je odpor Kitajske uspešen. Je sicer res, pravi, da se trenotno zdi, da zmaguje Japonska, toda namen Kitajske je predvsem ta, da zavleče vojno čim najbolj dolgo. S tem bo izčrpala japonske sile, dočim ima ona sama take ogromne vire, da se ji bo mogoče tudi več let boriti in bo končna zmaga njena.

—o—

ŠELE NA STAROST SE SESTALA

Kewanee, Ill. — Chas. Weidler iz Goodnight, Okla., je 63 let star in je zadnji petek prvič v življenju videl svojo 60 letno sestro, Mrs. Geo. McNaught iz Kewanee, ko je ta ležala v neki tukajšnji bolnici. Kakor pravita, so se njuni starši ločili malo prej, ko je bila sestra rojena.

—o—

Širite in priporočajte list 'Amerikansk iSlovenec"!

REŠENI PO DOLGIH NAPORIH

Po treh mesecih nepopisnega trpljenja na potovanju so štirje kaznjenci, ki so pobegnili s francoske kazenske kolonije na Vražjem otoku, končno prispeli do San Juan, Porto Rico, kjer jih je prebivalstvo pozdravilo, kakor kaže gornja slika. Dva od njih pa sta bila takoj deportirana, dočim se je ostalima dvema dovolilo, da sta z jadrnico (spodaj na desni) odplula na Haiti.

Iz Jugoslavije

Nepremišljeno dejanje 14 letnega dečka, ki je v šali pomeril s flobertovko na svojega tovariša, ko je ta pomagal na polju in ga ustrelil. — Smrtna kosa. — Številne druge vesti iz starega kraja.

Nesrečno orožje v rokah mladine

Ptuj, 22. okt. — Po ptujski okolici se je v sredo naglo razširila novica, da je neki 14 letnik s flobertovko ustrelil svojega tovariša. Kakor se je dognalo po preiskavi, se je žalostni dogodek odigral takole: 12 letni Arnušev Tonček, sin kočarice iz Kičarja, je pomagal materi na njivi obirati fižol. Pa se mu je približal neki 14 letni tovariš Ivan, ki je imel roke prekrižane na hrbtu. Stopil je k Tončku in mu rekel: "Zdaj te pa bom!" Tisti trenutek je Ivan potegnil izza hrbta flobertovko, pomeril na Tončka in nepremišljeno tudi že sprožil. Zadel je fanta v levo stran srca. Tonček je še na ves glas kriknil in poklical mater na pomoč, takoj pa se je zgrudil nezavesten z neznatno ranico, ki pa je vendarle smrtno nevarna.

Ivan je takoj po strelu in kriku pobegnil čez travnik, spotoma pa je flobertovko zavrgel v mlako. Seveda so ga kmalu ulovili in je orožnikom vse priznal, kakor se je zgodilo, očitno pa se prav ne zaveda, kaj je storil v svoji nepremišljenosti. Ranjenega Tončka je dala mati hitro prepeljati v bolnišnico, kjer so mu nudili potrebno zdravniško pomoč in je upati, da ga ohranijo pri življenju.

—o—

Srebrna poroka

V Tržiču sta pred kratkim slavila srebrno poroko g. France Fischer in njegova zvesta družica ga. Mici, iz ugledne Ahačičeve družine v Tržiču.

—o—

Nov most

Na banovinski cesti ki vodi iz Pluske čez Dobrnče mimo Ivanje vasi na Mirno peč pri Ivanji vasi je čez Temenico star kamenit most, ki več ne ustreza današnjim prometnim potrebam. Pa je most tudi zaradi številnih povodnji pri katerih Temenica preplavlja zlasti levi breg ob mostu, hudo trpel in je njegova konstrukcija že precej zrahljana. Zato je okrajni cestni odbor v Novem mestu dve leti delal na tem, da bi se zgradil nov železobetonski most. Sedaj je banska uprava v Ljubljani dovolila graditev. Most bodo začeli v kratkem graditi in bo stal 350,000 Din.

—o—

Smrtna kosa

V Šiški, Ljubljana, je umrl Jože Jereb, vlakovodja, uradnik drž. železnic v pokoju star 96 let. Rojen je bil na Vrhniki. — V Tržiču je umrl Franc Deu. — V Škofji Loki je umrl Ivan Košir, trgovec in posestnik.

—o—

Poškodba in nesreča

V Spodnji Dragi pri Stični so ličkali koruzo. Ko se je ponoči vračal z ličkanja proti domu 41 letni dninar Ignac Dremelj, ga je v temi nekdo napadel in ga močno ranil s kolom na glavi. — Pri padcu se je težko ponesrečil 82 letni Franc Brlan iz Luč pri Žalni, bivši krojač. Oba so prepeljali v ljubljansko bolnico.

—o—

Podtaknjen ogenj

V Cvetlični ulici v Mariboru je nekdo vrgel v delavnico strugarskega mojstra skozi okno prižgan zavoj papirja. Sreča, da so nekateri to pravočasno opazili in tako ogenj pogasili predno je zavzel večje dimenzije.

—o—

Kap

Kakor poročajo od Sv. Jurija ob Ščavnici, je kap zadela šiviljo Rozalijo Čagran iz Ženika.

—o—

Nesrečen strel

V Bogojni so našli 17 letnega Antona Padariča v kleti njegovega očeta ustreljenega. Strel stare lovske puške mu je šel skozi grlo. Ni se pa dalo ugotoviti ali je fant nalašč streljal na sebe, ali se mu je puška sprožila po nesrečnem naključju

—o—

Povožen

Neznan motociklist je na cesti povozil posestnika Ivana Janževca iz Dragovcev, katerega so radi hudih poškodb morali odpeljati v ptujsko bolnico.

—o—

Nenavadna nesreča

Nenavadna nesreča je zadela 35 letno Milico Matičevo iz vasi Vrbovca pri Smederevu. Milica se je kregala s svojim bratom glede dediščine in se je tako razburila, da je izgubila dar govora. Sedaj ji v bolnišnici skušajo zopet vrniti nazaj ta ženski talent.

VELIKO

Blasnikovo PRATIKO

ZA LETO 1938

Smo ravno prejeli.

Kakor vsako leto je tudi letošnja zelo zanimiva. Krasi jo več slik. Naročite jo takoj, dokler ne poide.

S poštnino stane

25 centov

Naroča se od:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEC
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd.,Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
Posamezna številka	3c

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd.,Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75
Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Brez naslova

Evtanazija pravijo "umoru iz usmiljenja". Saj ste že čuli o tem. Gre se za bolnike, ki imajo neozdravljive bolezni. O teh pravijo ljudje, ki za nauke vere nič ne dajo, da je bil za nje "umor iz usmiljenja" človekoljubno delo. Po mnenju prijateljev "umora iz usmiljenja", bi bilo torej neodzdravljive bolnike najbolj spraviti na razne načine z sveta. Čim preje, tem bolje, ker z njimi je sama nadloga in sitnost. — Katoliška cerkev seveda uči temu čisto nasprotno. Stvaritelj življenja je Bog, zato nad življenjem nima nihče pravice, da bi ga komu končaval, ne jemal. Izjema je le pri zadoščevanju pravici za velike zločine.

Na Angleškem se prav točasno o tem vprašanju mnogo govori in razpravlja. Medicinci s svoje strani krepko posegajo v zadevo. Poročila omenjajo tudi zdravnika Dr. Donovana, ki je govoril uniji katoliških zdravstvenih javnih nameščencev v Londonu. Dr. Donovan je izjavil: "Kadar bo evtanazija legalizirana in postala postavna, takrat se bodo bolniki bali prestopiti prag zdravnikovega urada, misleč, da gredo v klavnico. Gledali bodo z bojaznijo in s strahom na zdravnika. Dobro je, da si ogledamo tak način ubijanja ljudi z vidika medicinskega stališča. Pogledati je treba na stvar pa tudi z stališča javne morale. Ko bo začela družba, mesto zdraviti, ubijati neozdravljive in postarane, ki nimajo več upanja na popolno ozdravitev, potem si lahko predstavljamo, kaj bodo storili v stiski in mizeriji tudi brezposelni, premnogi bi se poslužili oprostitve trpljenja in življenja."

Ta "oprostitev" ali kakor jo tudi nekateri zagovorniki evtanazije imenujejo "olajšava", bi ne bila nič drugega, kakor pravi postaven umor! Jemati človeku življenje nima nihče pravice.

Društvo narodov je brez vsakega moralnega upliva na narode. Glede kitajsko-japonskega konflikta, se je že mnogo razpravljalo in se še bo. Kitajci apelirajo na svet za pomoč in iščejo vsepovsod simpatij. Te dobivajo samo na papirju, v dejanju pa le malo in morajo za vsako materielno pomoč drago plačati. Japonci pa dobro vedo, da iz Evrope ne bo nikogar na pomoč Kitajcem in niti na grožnje Amerike se ne menijo. Kitajsko ozemlje osvajajo naprej in kakor zadnja poročila povedo imajo Japonci že pripravljenega nekega kitajskega plemenitaša, ki ga bodo oklicali in kronali za vladarja Vnotranje Mongolije. Teritorij te nove vmesne države se razteza ob ruski meji. S tem bo Japonska popolnoma ogradila ruske meje s takoimenovanimi vmesnimi državami, katere je Japonska sama organizirala in so njene vazalke. Ko bodo Japonci gotovi z Kitajci, tedaj bodo na razpolago za Ruse. Za slovanske Ruse je to žalostno. Res je Rusov 160 milijonov. Toda ta rumenih bo veliko več. Japoncev je že zdaj okrog 75 milijonov. Mandžurija, Jehol in zdaj Vnotranja Mongolija pa štejejo skoro do 150 milijonov duš. Združite in organizirajte to moč — zraven pa vse ugodnosti, ker Azijati so doma, Rusija pa oddaljena od meje tisoče in tisoče milj, pa imate izid takega spopada na dlani. S to kampanjo bodo Japonci zabili klin med Sovjetsko Rusijo in Kitajsko in gospodarili bodo nad obem.

Izjave evropskih diktatorjev, so kakor izjave angeljev miru. Mussolini pripoveduje svetu, da se bori za "mir". Hitler maha z vso silo po vseh, ki so Nemčiji pobrali kolonije in povzročili, da ni Nemčija zmagala nad vsem svetom a vse to zato, ker želi in hoče z vsem srcem "ljubi mir". Eden in Chautemps ter drugi voditelji "demokracije" so vsi za "ljubi mir". Še Japonci, ki dnevno zmečejo na tone in tone bomb na kitajska mesta delajo vse to le zato, da privedejo Kitajce do tega, da bi napravili z njimi "prisrčen in iskren mir". Vse se tepe na svetu za "mir" — ampak, kakšen mir — to je vprašanje! Božji mir to prav gotovo ni!

V Londonu posluje posebni odbor, ki so ga sestavili in imenovali zastopniki Društva narodov. Imenuje se: "Odbor za nevmešavanje" v španske zadeve. Poverjena mu je naloga, da poskrbi, da bodo vse zunanje sile odpoklicale svoje prostovoljce iz Španije na obeh straneh. Ta odbor posluje v Londonu in pravijo, da so menda vsi njegovi člani pospali že pred več tedni in se še sedaj niso prebudili. Miroljubni Mussolini pa izvaža svoje "berglarje" na Španško v deset tisočih. Franco ima milijon mož pripravljenih za veliko ofenzivo. Lojalisti pa okrog 700,000 mož. Odbor za "nevmešavanje" v španske zadeve torej dobro dela. Če bo ta odbor še en čas tako aktiven, tedaj bodo vse evropske armade na manevrih v Španiji. Zraven tega so pa vsi za "ljubi mir" — seveda! Kdor verjame, dobi groš.

NOVICE OD SV. LOVRENCA

Cleveland-Newburg, O.

Zima se polagoma približuje. Tam od severa piha hladna sapa, ki nam je že enkrat prinesla sneg. Ko smo namreč v nedeljo 24. oktobra vstali, smo zagledali belo sneženo odejo, ki je krila strehe in vrtove, kot da smo v mesecu decembru. Pa je bilo za to odejo še prezgodaj. Prišli so zopet lepi jesenski dnevi in bela odeja je kmalu izginila. — Tam izpod koloradskih gora je prišla ljubka deklica gospodična Mary Smole s svojim bratom, ki sta se naselila pri družini Mr. in Mrs. Josip Blaz. Oba sta prijazna, gotovo sta v veselje svojim staršem, ki stanujejo v Denverju. Colo. in so tudi naročniki lista Amerikanski Slovenec. Izrečem jim ob tej priliki najlepšo častitko da so tako lepo vzgojili svoje otroke. Saj večjega bogastva ni, kot so dobri in pridni otroci. Mrs. Rose Blaz je sestrična omenjenih mladih obiskovalcev. Mi bi najraje videli, da bi mlada dva tukaj ostala, kar se pa lahko še zgodi, saj je še skoro štiri tedne do adventa in fantov in deklet je med nami dosti, torej se lahko zaljubita, potem pa good bye Denver. No, pa to je samo malo strahu za očeta in mater, kajti ne bo nič hudega. Po končanih počitnicah, se vrneta oba nazaj v Denver k ljubljenim staršem in na svoje delo.

Lepa si pomlad zelena, tako nekako začne neka narodna pesem, še lepša je pa jesen, kadar se sliši enkrat zamolklo bobnenje, ki naznanja, da stara slovenska navada še drži in sodi ne ostanejo pajkom v bivališča, po katerih bi razpredali svoje mreže Navadno je, da so kleti še primerno čiste, dokler je še kaj v sodu. Kadar so pa sodi suhi, pa tudi kleti izgube svoje privlačnost in šele na jesen spet pridejo do svoje veljave, ko začne grozdje zoreti. Letos je grozdja dovolj; slovenski farmarji ga imajo še dosti za prodati in tudi ni preveč drago. Kdor si ga še ni preskrbel, naj pohiti, kajti zima bo dolga in silno žalostna, če ne bo nič "rdečega" na mizi.

Z delom pa vedno nazadujemo. Menda ja ne gremo novi depresiji nasproti? Bog ne daj tega, saj še stare nismo dodobrega pognali od praga, pa da bi nam že druga silila čez prag. Upajmo, da ne bo hudega. — Od 29. pa do 31. oktobra smo imeli kaj lepe dneve pri nas. Bila je 40 urna pobožnost, katero je vodil znani slovenski misijonar Rev. Vital Vodušek, ki je res mojsterski govornik in ga je veselje poslušat. Ljudje so v velikem številu prihajali častiti Kralja vseh kraljev, pričujočega v presv. Zakramentu. Tako so si nabirali zaklade, ki jih ne vzame nobena vojska. — Ker vidim,da g. urednik in cenjeni čitatelji bolj ljubijo kratke dopise, bom za danes končal. Ob drugi priliki bom pa še kaj povedal. — Pozdrav vsem naročnikom in čitateljem lista. **J. Resnik**

—o—

VESELI IN ŽALOSTNI DOGODKI IZ JOLIETA

Joliet, Ill.

Delavske in življenjske razmere so tukaj zopet postale slabe in izgleda, da bo slaba zima. Mi pa upamo, da to ne bo dolgo trajalo in tisti, ki so to zakrivili, pa želimo, da skoraj zopet uvedejo normalne razmere. Narod ne želi živeti od miloščine in se prav nič ne veseli javne podpore, ampak si želi neodvisnega poštenega zaslužka za svoje življenje. Torej, tistih par oseb, ki se potegujejo za popularnost, kontrolo in vodstvo, naj se drug drugemu podajo, da ne bo radi njih celokupno prebivalstvo trpelo.

Naša cerkvena dvorana "Slovenia" je letos dobila prav lepe popravke zlasti na pročelju, da izgleda nad vse moderna in je ponos tukajšnjih slovencev. Že večkrat se je na sejah govorilo o popravilu našega "doma" in tako je prišlo letos, da se je en del na teh popravilih izvršil v splošno zadovoljnost, ostalo pa pride polagoma na vrsto. — Pa drugo leto zopet nekaj.

Dasi nekoliko pozno, naj veljajo za mojo sestro Cecilijo, ki se je pred nedavnim poročila z rojakom Louis Skulom, sledeče vrstice: Z Bogom, z Bogom sestra draga! — Marija naj povsod ti pomaga! — Za svojo, vedno te imeli, — če tudi zdaj nas zapustiš; — še s teboj bomo vsi skrbeli, — da spet v nebesih nas dobiš.

Nedavno so bili tukaj na obisku Mr. in Mrs. Gregor Cesar, Mr. in Mrs. Frank Cesar iz Milwaukee, Wis.; Miss Barbara Metelko iz Ely, Minn., Mrs. Frances Cvenk iz Chicage, Mr. Martin Rakar iz Collinwooda, O., Mr. in Mrs. John Kobe Jr. iz Clevelanda, O. Vsi nekdanji Jolietčani. Veselili smo se njihovega obiska in želimo, da nas o priliki zopet posetijo.

V kratkem je smrt pobrala iz naše srede kar dve materi, iz občespoštovanih tukajšnjih družin. Dne 25. okt. je bila poklicana s tega sveta Mrs. Johana Zeks, prej Kos, v starosti 59 let, ki je v bolnišnici sv. Jožefa podlegla mrtvoudu. Doma je bila iz Martinje vasi pri Mokronogu. V Ameriko je prišla k Mr. in Mrs. Jakobu Sonce v Ottawa, Ill., v Jolietu se je leta 1903 poročila s Frankom Zelko in Bog je blagoslovil njun zakon z dvema hčerama in petimi sinovi, ki sedaj z očetom vred žalujejo za dobro ženo in materjo. Poleg teh zapušča še brata in sestro v domovini. Ko je pokojna s svojim soprogom v letu 1928 slavila srebrni jubilej zakonskega življenja, sta ob tej priliki obiskala tudi rojstno domovino. — Pokojna je imela največje veselje v svojem domu. S soprogom je skrbela za dom in družino. Silno je želela, da bi dočakala da postane njen sin Joseph prvi slovenski zobozdravnik v Jolietu in dočakala ga je ter se tega z ostalimi vred veselila. Naj ji bo lahka ameriška zemlja, duša njena naj pa uživa slavo Vsemogočnega, katero upamo tudi mi enkrat doseči. Žalujočim naše iskreno sožalje. — Pokojna je bila članica podr. SŽZ., dr. Rožnega venca in dr. Royal Neighbors. Pokopana je bila iz hiše žalosti s sv. mašo, ki se je darovala v cerkvi sv. Jožefa, na pokopališče sv. Jožefa dne 28. okt. — Naj ji sveti večna luč.

Takoj drugi dan 26. okt. je ugasnilo zgledno življenje Mrs. Mary Šetina, rojena Leben, po domače Klajbova Micika, rojena v Št. Vidu nad Ljubljano dne 28. junija leta 1873. Bila je izvrstna pevka in je 12 let pela v farni cerkvi v Št. Vidu, kakor tudi pozenje tukaj v Jolietu pod vodstvom Geo. Malovrha. V Ameriko se je preselila leta 1904 in sicer v Cleveland, O.; v Joliet je prišla leta 1908, kjer je odprla majhno prodajalno s sladkarijami in šolskimi potrebščinami ter drugo drobnarijo. Vsak šolski otrok naše farne šole jo je dobro poznal, ker so kaj radi zahajali v štacuno k Mrs. Šetina, saj jim je znala postreči kot bi bila njih lastna mati. Dobro se še spominjam, kako mi je kot dečku na poti v šolo kupljeno tablico, svinčnike in druge stvari lepo spravila v šolsko torbo, z drobižem vred, da bi kaj ne izgubil ter mi skrbno zapela suknjo, "da bi se ne prehladil," kot je pripomnila. — Stotine bivših učencev naše šole, ki so sedaj postali možje in žene, nosijo v spominu prijazne njene besede in pošiljajo svoje otroke v isto šolo in v isti "štorček," katerega je pred leti oddala v najem. — Ob istem času ko se je ona ukvarjala z malo prodajalno, je njen soprog uspešno vodil kamnoseško obrt, katero je tudi oddal pred nekaj leti v druge roke. — Pokojna Mary je bila članica podr. SŽZ., pri kateri je bila tudi večletna blagajničarka; pri dr. sv. Genovefe je pa bila večletna predsednica. Z zanimanjem je na društvenem polju svetovala in vodila društva. Njena edina hčerka Josephine, omož. Erjavec, je že več let glavna nadzornica SŽZ. in izvrstna javna govornica v angleškem in slovenskem jeziku. Pokojna je bila tudi članica dr. sv. Cecilije in dr. Rožnega venca ter Royal Neighbors. Dan pred smrtjo je bila še pri sv. maši, nakar se je podala po opravkih v mesto. Takoj po južini so jo pa napadle slabosti in zdravnik je ugotovil možgansko kap, ki je bila zanjo usodepolna, kajti komaj po enem dnevu je že podlegla napadu. Zapušča soproga in že omenjeno hčer Josephino omož. Erjavec ter tri vnukinje; dva brata Joseph Leben v Jolietu in Frana v Mariboru, Jugoslavija, katerim izrekamo naše sožalje. Pokopana je bila s sv. mašo na pokopališče sv. Jožefa. — Naj ji sije večna luč in nasvidenje nad zvezdami.

Ker je pok. Mary Šetina ljubila petje in ker je bila njena navada, da ko se je vrnila s pogrebne sv. maše, da je vselej zapela ono Davorin Jenkovič: "Blagor mu ki se spočije," bi prav gotovo isto storila tudi za njeno dobro prijateljico Johano Zelko, pa je Bog drugače sklenil v svojih večnih sklepih.

V soboto zvečer 30. okt. smo se odpeljali doli v Rockdale,kjer smo se udeležili maškeradne veselice sv. Mihaela v Žagarjevih prostorih in smo se prav dobro imeli vse do jutranje ure. Ne da bi kritiziral kake napake, da morda ta ali oni ni lepo plesal, ali da ni dovolj pil, vseeno rečem, da se mi je še najbolj dopadlo petje žensk v tej veseli vasi, katerim se je tudi spodaj podpisani pridružil za par not in še danes ko to pišem mi tista pesem "Kje je moj mili dom..." brni po glavi in pa ona "V hribih se dela dan..." — Pa z Bogom za enkrat.

John Živetz

—o—

PRVO PISMO

Milwaukee, Wis.

Ne vem kako bi začela in povedala kar mislim, kajti to je prvič, da skušam nekaj po slovensko napisati in povedati v slovenski časopis. — Kar bi rada povedala vsem ki berejo Amerikanskega Slovenca - je to, da imamo pri fari sv. Trojice v Milwaukee jako dobre čč. sestre, ki nas lepo uče slovensko pisati in brati, petje, igre, itd. Za enkrat so nas naučile dve slovenski igri in se imenujeta "Sreterska špasa, ljubezen" in "Potolažena sirota". Poleg teh iger so nas naučile tudi lepo število slovenskih pesmic in deklamacij. — (Vse to je bilo izvajano v nedeljo 31. oktobra. K temu lepemu slovenskemu programu je bila za vse ki so se ga udeležili prosto vstopnina.)

Josephine Matoh, učenka 6. razreda.

Opomba uredništva: Ta dopis mlade učenke se nam je vsled številnih dopisov v zadnjih dneh zamešal in ni mogel priti na vrsto pred zgoraj omenjeno prireditvijo. Ponatisnemo ga pa kljub temu, četudi že pozno, to pa zato, da čitatelji vidijo, da se tudi naša mladina lahko navadi pravilno pisati slovensko, če ima dobro šolo. — Upamo, da je bila pri prireditvi kljub temu, dobra udeležba, saj je bilo "free".

—o—

MICIKO IŠČEJO

New Duluth, Minn.

Z veseljem prebiram raznovrstne dopise iz številnih slovenskih naselbin, katere prinaša naš list Amerikanski Slovenec. Zadnje čase sem pa opazila, da se "Kranjska Micika" nič več ne oglaša. Mislim si, da je najbrže takozvani "canning season" že "over", zato bi bilo čas da bi zopet prijela za pero in se včasih oglasila s kratkim dopisom. — Zadnjih par tednov imamo tukaj prav lepo vreme. Delavske razmere so se pa zadnje čase precej poslabšale. — Pozdrav čitateljem.

Micika Kovačeva

—o—

SMRT POBIRA TUDI MED MLAJŠIMI

Cleveland, O.

Še eno žalostno poročilo imam za v list, ki bi ga morda ne pisal, pa ne morem si kaj, da bi se spominjali tudi ob smrti na te katere smo v življenju spoštovali in ki so bili v obče dobri za narod. Preminula je v starosti 47 let širom naselbine znana Rozalija Sintič, rojena Stanko, katere starši so doma od Cerkelj. Več let je bila uslužbena pri trgovini s pohištvom firme A. Grdina in Sinovi. Od prve mladosti je delovala med narodom. Najprej je hodila drugim za tolmača, potem je po hišah naših družin za dobrodelno družbo in končno v trgovini, kot že omenjeno. Pripadala je k štirim društvom. Bolna ni bila dolgo in umrla je previdena z zakramenti za umirajoče.

Prerano se je ločila od nas. Kako jo je narod spoštoval, je najbolj pokazal njen pogreb, ki se je vršil iz cerkve sv. Vida dne 25. oktobra, na Mt. Calvary pokopališče. — Naj blaga žena počiva z drugimi ki so odšli že poprej od nas in z njimi vred in z nami ki pridemo za temi, mirno počaka večnega vstajenja.

A. Grdina

—o—

Miroljuben izletnik je po nesreči zašel v krčmo, kjer je kmalu nastal med fanti pretep. Izletnik je bežal, a predno je prišel iz krčme, so mu pretepači izbili dva zoba. Ko je zadeva prišla pred sodišče, je obtoženi pretepač M. K. ogorčen zaklical:

Kaj pa hodi tak gospodič v krčmo, če ne zastopi nobenega špasa.

TARZAN IN LEOPARDSKI LJUDJE (139)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Kali Bwana je bila še vedno nekoliko omotena od padca in sunka močne opice. Rada bi bila šla za opico, ki je odnesla junaškega Walterja na tako predrzen način od nje, toda v katero stran se naj obrne, ko ni videla kam sta izginila? Sama je sedaj ostala. Kako rada bi videla, da bil Walter tukaj.

Kolika sprememba naenkrat. Komaj nekaj minut poprej ga je silno zasovražila, sedaj bi dala ves svet, če bi ga mogla dobiti nazaj, kajti priznati si je morala, da ga je v srcu ljubila. Toda, Walter je izginil. Kam? Džungla ji na to ne more dati odgovora . . .

. . . Popoldan se je že bližal večeru, ko je Tarzanovo tenko uho vjelo v daljavi lahke stopinje, ki so se vedno bolj približevale. Tarzan je to zaslišal mnogo poprej kot mala Nkima ali njene večje tovarišice opice, dasi so tudi te imele silno dober sluh, a jih je Tarzan v tem daleko prekašal.

Da bi jim vlil novega poguma, ker so se bile vse stisnile skupaj okrog večjega samca, je nekoliko zagodrnjal in takoj so se zbrale okolu njega in začele vohati, da bi zaznale prihod napovedanega bitja ter se pripravile na morebitni boj, kajti za opice je bila vsaka stvar sovražnik, dokler niso videle kdo je.

Nedeljski pomenki

Vital Vodušek

DRUGA NEDELJA V NOVEMBRU

Nekaj čudovitega je zakon razvoja in rasti, ki ga je Bog položil v ves ustvarjeni svet: miljone in miljone let se že razvija in raste in vedno znova tudi v najmanjših stvareh lahko opazujemo to čudovito božjo moč.

Gotovo ste opazovali kdaj drobna pšenična zrna: mrtva so se zdela. A ni bilo dolgo, ko ste jih vsejali, pa so se že zibala rumena pšenična polja z bogatimi klasi. Tako je povedal Jezus tudi o gorčičnem zrnu. To je celo najmanjše; a ko zraste, postane drevo, ki privabi ptice izpod neba, da gnezdijo po njegovih vejah.

Prav enako je z nebeškim kraljestvom — tako je poudaril Jezus. Tudi v svoje kraljestvo na zemlji je Bog položil čudovito moč razvoja in rasti.

Nekaj ribičev odhaja iz majhne dežele, oznanjat v široki paganski svet — nebeško kraljestvo. Da bi jih mi videli takrat in poslušali njih načrte in namene: saj bi bili mislili, da se jim je zmešalo. A nekaj let pozneje — preprosti ribič Peter že vodi iz glavnega mesta Rima Jezusovo kraljestvo na zemlji . . .

In še malo pozneje: božje kraljestvo na zemlji ima že miljone vernikov. To je v resnici čudovita moč rasti in razvoja.

In tako je povsod. Tudi v malem.

Čudil sem se, ko sem potoval po Ameriki,ljubezni in požrtvovalnosti in pogumu ljudi, ki so si — morda že pred mnogimi leti — postavili svojo cerkev, svoj božji dom. Bog ve, kako se je pričelo. Morda je bila samo ena junaška žena: hotela je ohraniti nebeško kraljestvo sebi in svojim. Ni bilo dolgo: znala je pridobiti druge. Začeli so zbirati, graditi — danes s ponosom lahko pokažejo na lepo cerkev in še lepšo šolo.

Iz majhnih začetkov se je vse razvilo. Kako je pričel Baraga! Kakšna je bila njegova prva stolnica, njegova škofija in šola! Ni še tako dolgo od njegovih let, pa je nad njegovo grobnico že zrasla krasna stolnica, poleg nje krasna šola z njegovim imenom, prelepo se je razvila njegova škofija itd. itd.

Čudovita je moč, ki jo je Bog položil v vse svoje stvari, zlasti v svoje kraljestvo. O, da bi le mi hoteli postati sodelavci te silne vsemogočnosti!

II. SESTANEK PROSVETNEGA KROŽKA V CHICAGI

(Konec)

Take slučaje je treba proučevati.

Jaz za svojo osebo nisem proti takim zvezam, če iste niso škodljive naši katoliški strani. Kadar pa zapazim, da se take zveze izrablja prikrito, da se s takimi zvezami nekako zaslepi naše katoliške kroge, ali še bolje, da se s takimi zvezami skali naše čiste vode in da potem lahko v kalnem lovijo ribice v naših vodah za protiverske organizacije, da v takih kalnih vodah nabirajo rekrute za svoje organizacije in za svojo miselnost, takrat se mi pa zdi, da je čas, da se takemu tihotapstvu naredi konec.

Mi katoličani smo prepošteni, da bi se posluževali takih načinov. Ali nasprotniki se jih.

Ljudje se ne zavedajo, da delajo v dobro nasprotnikov.

S tem pa ne rečem in niti ne trdim, da imajo slab ali pa tak namen tisti, ki se dajo omamljeni z raznimi privlačnimi gesli in nameni zaslepiti, da imajo ti kakoršenkoli tak namen. Ne. Ti so le pod utisom, da delajo za potrebno in zelo koristno stvar. Tisti pravi ptiči, ki ob ugodnih momentih take stvari privedejo do življenja se pa navadno v ozadju potuhnjeno drže in tajno podžigajo one, ki jim verujejo, da je stvar dobra in koristna.

Kakšne so posledice?

Posledice takega gibanja so navadno pa tudi prej ali slej take. Vse gre naprej po dobro proračunanem načrtu, da pride na površje pri takih zvezah bolj liberalni odbor in posledice so, da taki odbori začno v naselbini kar neodvisno in na svojo roko voditi take zveze. Ne ozirajo se mnogo na kake druge autoritete v naselbini, ne na nikogar. In na takih potih pride prej ali slej do konflikta, ker oni, ki vodijo, mislijo, da se mora vsa naselbina ravnati po njihovem pravcu. Iz takega se radi izcimijo prepiri v župnijah in še marsikje kje. In v taki mešanici postanejo pa na vso moč aktivni socialisti in liberalci. Prvo kar začno je v takih slučajih podžiganje proti župniku, češ, kaj se bote dajali komandirati župniku. On se naj briga za svoj business, mi se bomo za svojega. In če je kaj odločnosti, sledi kaj kmalu razkol. In na enkrat se podžge še misel za ustanovitev skupnega društvenega doma v naselbini in ko pride to, je razkol v naselbini popolen, namen dosežen. V naselbini zraste narodni dom, kateremu navadno znajo zagospodariti socialisti in liberalci. In ustanovljena sta dva tabora.

Rekapitulacija v takih slučajih bi pokazala, da takrat, ko so prvič nekje sprožili misel za tako zvezo, so bili nasprotniki majhni, skoro ničevi. A ob takem koncu pa računi pokažejo jasno, da so nasprotniki svoje vrste ojačili na račun in v škodo s pridobitkom iz katoliških vrst. Vidite posledice? Razmišljajte tudi sami o tem.

Le samo katoliška društva naj bi bila povezana med seboj.

Jaz bi priporočal pač take zveze samo katoliških društev med seboj. To pač, ne pa da bi kar po deset in več katoliških društev sprejemalo v svojo sredo kaka protiverska društva, ki ne prihajajo radi ljubezni, ali pa z dobro voljo do katoliške stvari ali katoliškega prepričanja, ampak prihajajo vedno le iz v naprej proračunanega razloga, da se okoristijo z nami. Prihajajo pač le zato v take zveze, da jim katoliška društva potom takih zvez vodijo svoje člane na njihove prireditve, kar pomaga njihovim blagajnam in pa da med njimi dobijo priložnosti za agitacijo, za pridobivanje novega članstva, pridobivanje naročnikov za njihove liste, itd. In vsak tak slučaj, ki se posreči je nam katoličanom v škodo. Zato pozor pred takimi zvezami. Razmišljajte o njih inteligentno, stvarno, modro in prišli bote do resnega zaključka.

Razumite pa prosim moje stališče pravilno. Moj namen ni žaliti nobenega posameznika, ne kake skupine. Sploh pravilno katoliško stališče je že od nekdaj,da osebno se ne sme sovražiti nikogar. Obsojati in kazati na napačna in škodljiva prepričanja, je pa sveta dolžnost vsakega katoličana.

Načelno moramo biti vedno proti sodelovanju z nasprotniki

O takih zvezah naj povem še to. Ljudje mislijo, da so take zveze velika plemenita in zelo koristna stvar. Bile bi in so, kjer katoliški krogi od njih kaj koristi imajo. Kjer pa teh ni, ampak je ravno obratno, da nudijo take zveze le ugodnost in priložnost nasprotnikom, da se morejo neopaženo približevati našim vrstam in v njih loviti kaline zase, tam so pa take zveze v škodo katoliški stvari in če hočemo biti katoličani samim sebi zvesti, odkriti in pošteni, moramo biti načelno proti njim.

Na drugi strani pa bi bilo želeti, da bi mi katoličani imeli nekako tako osrednje vodstvo, ki bi dirigiralo naše akcije, naše delavnosti, kako bi mogli mi pridobiti nazaj one, ki so jih nasprotniki osvojili. To bi bilo hvaležno delo!

Kaj pravijo veliki katoliški misleci.

Ko je naš nepozabni Dr. Krek pisal o "Jakobinski svobodi" na Francoskem, je pisal o tedanjih zaspanih francoskih katoličanih tako le:

"Kratkovidnost se je združila z nemarnostjo. Takrat, ko je bil čas so kimali in spali. Sovražniki katoličanov so se oboroževali — katoličani se niso. Sovražnika je treba tam prijeti, kjer je in vsaj s takim orožjem, ki ga sam rabi, če ne z boljšim, sicer ni zmage."

Dr. Krek dalje navaja v svojem spisu brošuro Francoza Roche Morberta, kateri je naslovil tedaj na francoske katoličane te le točke:

"Kvišku sinovi katoliške Francije! Ustanovite si odločen in zanesljiv katoliški dnevnik, ki bo razjasnjeval duhove. Ustanavljati časopise je tako važno, kakor zidati cerkve. Dolžnost katoličanov je na vso moč podpirati katoliške časopise. — Ustanavljajte vsepovsod katoliška društva, ki pa morajo biti ljudska in moderna. Preden rešujemo Kitajčke — rešimo sami sebe!"

Tako je govoril naš Krek, tako so govorili veliki katoliški misleci. Kako bi govorili nam ameriškim Slovencem?

Tudi mi moramo najti nove načine in pota.

Tudi mi, če hočemo zavreti protiversko miselnost med ameriškimi Slovenci, moramo začeti trdo delati. Organizirati moramo naše delo tako, da bomo res uspešno delovali in uspešno prekvašali javno mnenje med našimi ljudmi. Najti moramo načine in pota, po katerih bomo uspešno nastopali. Postati moramo iznajdljivi — zanimivi in živahni. Potem bo zanimanje zavladalo v naših vrstah, drugače ne.

Zelo napačno je misliti, češ, kar divja drugod po svetu nas ne bo doseglo. Kako hitro — mnogo preje, kakor pričakujemo. Le ne varajmo se. Zato pa moramo paziti, da bodo naši ljudje prežeti s krščansko miselnostjo. Na tako delo moramo vsi.

K takemu delu je katoliške Slovence vabil pred 30 leti že tudi sam naš veliki mislec in krščanski sociolog Dr. Useničnik, ko je klical in vabil:

"Bratje na krov! Gorje nam, če nas prehiti demokracija, ki ne bo demokracija krščanska!"

Možje in žene! Med nami je veliko zamujenega. Nasprotniki so nas prehiteli s tiskom, z organizacijami, ki niso krščanske. Veliko gorje je — a tako veliko ni, da bi morali obupati radi tega. Rešitev iz tega je v neodjenljivem delu, v močni organizaciji. Na delo se vrzimo, zavedajoč se, da delamo za veliko dobro stvar, za miselno prenovitev naših ljudi in že sama ta zavest je tako prijetna, da je že samo to največje plačilo za tako delo. Po vrhu te prijetne zavesti pa še krona uspeha, da se bodo premnogi vračali nazaj v naročje katoliške miselnosti, bo pa še slajše plačilo.

Gospodje in gospe, kaj pravite na te moje besede?

* * *

Po podanem referatu so o predmetu izražali vsi navzoči svoja mnenja. Krepko so posegali v debato čč. gg. p. Aleksander Urankar; p. Marcel Marinšek in p. Alojzij Medic. Izmed lajikov pa so nastopali g. Frank Shonta; g. Leo Mladič; g. Martin Kremesec in g. Peter Vidmar.

Po zelo zanimivi debati o predmetu, v kateri so navzoči presojali take slučaje je g. Frank Shonta predlagal, da navzoči zbor sprejme podano poročilo in da se izreče proti takim slučajem, kjer bi katoličani sodelovali bodisi v društvah ali drugače z nasprotniki kjerkoli bi take zveze društev nudile kakoršnokoli priložnost, da bi v njih nasprotni obračali vodo na svoj mlin. Katoličani in katoliška društva po našem mnenju delujejo v svojo lastno škodo, kjer se družijo z nasprotniki pri takem delu. Načelo je in mora biti jasno v tem oziru. Vsi navzoči so z glasovanjem potrdili predlog g. Franka Shonta.

Mnogo zanimivega je bilo na dnevnem redu poleg predmeta, o katerem je govoril poročevalec.

Na prihodnjem sestanku je č. g. župnik predsednik krožka naznanil, da bo imel predavanje Č. G. VITAL VODUŠEK, slovenski misijonar in sicer bo predmet predavanja: "STALIŠČE KATOLIČANOV DO CIO IN POTREBA ENOTNE FRONTE."

Sestanek se je vršil in zaključil v najlepšem redu.

—o—

V RUSIJI ŠE NI KONCA "ČIŠČENJA"

Moskva, Rusija. — Preganjanje "razdiračev" in "zarotnikov" se v sovjetski Rusiji z vso strogostjo še vedno nadaljuje, kakor govore poročila, ki prihajajo iz raznih krajev dežele. Tako je bilo zadnje dni obsojenih na smrt nadaljnjih 52 oseb, ki so obdolžene, da so povzročale škodo kolektivnemu kmetijstvu in uničevale živino. Roka persekucije je posegla celo do najvišjega mesta, ko je bil zadnji teden odstavljen komisar za poljedelstvo, M. A. Černov. Ugotavlja pa se, da je bil enako odstavljen od svojega mesta tudi urednik armadnega uradnega glasila, "Rdeča zvezda," M. M. Landa, ki je opravljal to službo od leta 1930.

—o—

LA GAURDIA NE UGAJA NAZIJEM

Berlin, Nemčija. — Nazijski listi kažejo neprikrito ogorčenje nad tem, da je njih "prijatelj" La Guardia ponovno izvoljen županom v New Yorku. Pravijo, da je njegova izvolitev delo komunistov in Judov.

Vrhničarji in Borovničarji niso bili še nikoli zadnji!

"Z Rimljani se morda res ne moremo meriti, ampak kolikor nas je, smo fajn in hudi."

V slovenski naselbini Waukegan-North Chicago, kjer biva največ naših rojakov iz Vrhnike, Borovnice in tamkajšnje okolice so zadnji teden dvignili močno kampanjo za novi list mesečnik. MR. ANDREJ KOŠIR, naš zastopnik je šel od hiše do hiše in vodil kakor kak general slavno vrhniško in borovniško brigado. Mr. Košir pravi: "Z Rimom se morda res ne moremo meriti, ampak kolikor nas je tukaj, smo pa fajn in hudi!"

In to so naši slavni Vrhničanje in Borovničanje tudi res dokazali. Udarili so s tako silo, da se čuti silni odmev njihove akcije za ta namen.

V tej kampanji so se pridružili novemu listu sledeči ustanovniki in naročniki:

MR. JOHN GREGORKA	$5.00
MR. JOHN ZALAR	5.00
MR. JOHN UMEK	5.00
MR. MATH IVANETICH	5.00
MR. MARTIN SVETE	5.00
MR. FRANK OGRIN	5.00
MR. FRANK ARTAČ	3.00
MR. KARL DROBNIČ	3.00
MR. MARTIN ŽUPEC	3.00
MR. JOHN HERAUER	2.00
MR. ANDREJ PIRMAN	2.00
MR. JOHN MERLAK	2.00
MR. ANTON BEZPALEC	2.00
MR. FRANK KUCLER	2.00
MRS. JOHANA ADLER	2.00
MR. ANTON GORIŠEK	2.00
MR. JOHN JELOVŠEK	2.00
MR. FRANK GANTAR	2.00
MR. JOHN DEBEVEC	2.00
MR. FRANK DOLENC	2.00
MR. MATEVŽ SUHADOLNIK	2.00
MR. FRANK ZORC	2.00
MR. ANDREW OGRIN	2.00
MRS. JOHANA KIRN	2.00
MR. JOHN MLINAR	2.00
MR. JOHN ČAMERNIK	2.00
MR. FRANK NOVAK	2.00
MR. MATEVŽ SLANA	2.00
MR. PETER TERČEK	2.00
MRS. AGNES ČEPON	2.00
MR. ANTON JESENOVEC	2.00
MR. FRANK GOSTISHA	2.00
MRS. MARY BARLE	2.00
MRS. FRANCES GROHAR	2.00
MR. JOHN JERINA	2.00
MR. IGNATZ GROM	2.00
MR. JOHN SCHIFFRER	2.00
MR. FRANK JARC	1.00
MR. JOHN REPP, JR.	1.00
MRS. GERTRUDE REPP	1.00
MR. JAKOB KOŠIR	1.00
MRS. JOHANA VARŠEK	1.00
MRS. JOHANA MIKŠ	1.00
MRS. MARY RODE	1.00
MR. JOHN GERJOL	1.00

Iz McKees Rock, Penna., se je priglasil PREČ. G. ŽUPNIK J. VRHUNEC, kot ustanovnik in naročnik..... $5.00

Tako so se postavili naši vrli zavedni Slovenci v Waukeganu in North Chicagi. Kaj pa druge naselbine? Zavedno in možato so se v tem oziru postavili sledeče naselbine: South Chicago, La Salle, Oglesby, DePue, Joliet, Waukegan-North Chicago, Lorain, in še nekod drugod. Kaj pa naša slavna Bela Ljubljana, naš veliki Cleveland? Kaj pravijo katoliški rojaki glede te akcije tam? In kaj z našim slavnim Milwaukee in pa kaj je s slavnim Sheboyganom? Kaj z Minnesoto? Rojaki dvignite se za svojo stvar. Ne stojte ob strani, ko nekateri delajo za stvar. KDOR ZDAJ POMAGA — DVAKRAT POMAGA!

ZAHVALA

Chicago, Ill.

Podpisana se prav lepo zahvaljujeva vsem prijateljem in znancem, ki so se naju na tak lep način spomnili ob priliki najine 25 letnice zakonskega življenja. Ne moreva popisati najinega presenečenja in veselja, ko so dne 23. oktobra zvečer vstopili v hišo in z glasnim "surprise" in častitkami naju kar obsuli. Predno sva se dobro zavedla, so naju že peljali črez cesto v dvorano Mr. Gyora, kjer so naju posadili k bogato obloženi mizi. Takoj nato je pristopila Miss Jennie Zorko in nama v lepih besedah častitala k srebrnemu jubileju in nama izročila krasen šopek cvetlic. Vse je bilo tako lepo urejeno da ne najdeva pravih besed v zahvalo. V prvi vrsti se zahvaliva najini hčerki Anni, omoženi Balanch, sinu Joseph Znidarsich in Mrs. Anna Zorko, ki so vso stvar vodili. Zahvaliva se Rev. Alexander za mize. Prav lepa hvala kuharicam Mrs. Zorko, Mrs. Asich, in Mrs. Ferenchak, ki so vse tako okusno pripravili. Enako hvala vsem, ki so nosili na mize in točili pri bari. Prav srčna zahvala vsem, ki so se udeležili, ki so sledeči: Mr. & Mrs. Anthony Balanch, Joseph Znidersich, Jr., Mr. Frank Balanch, Sr., Mr. Frank Balanch, Jr., Mr. & Mrs. Joseph Zorko, Mr. & Mrs. Louis Kocyan, Maple Park, Ill., Mr. & Mrs. Jack Gostechnik, Milwaukee, Wis., Mr. & Mrs. Frank Sechen, Mr. & Mrs. John Jurkas, Mr. & Mrs. Joseph Cerjak Mr. & Mrs. Louis Bogolin, Mr. Rock Vimsek, Mr. & Mrs. Blaz Petan, Mr. & Mrs. John Fabian, Mr. & Mrs. Louis J. Zefran, Mr. & Mrs. John Grimsich, Mr. & Mrs. Frank Grill, Mr. & Mrs. Anthony Ule, Mr. Frank Konchan, Mr. & Mrs. Frank Terselic, Mr. & Mrs. John Antolich, Mr. & Mrs. Martin Kuchich, Mr. & Mrs. Frank Poldan, Mr. & Mrs. Nick Movrin, Mr. & Mrs. Joseph Omerzel, Mr. & Mrs. Kramanch, Mr. & Mrs. Louis Bobich, Mr. & Mrs. Dallas Larkins, Mr. & Mrs. Anthony Wencel, Mr. Steve Gyura, Mr. & Mrs. Gottlieb, Mr. & Mrs. Harold Lathrop Miss Antoinette Cades, Mr. John Cadis, Mr. & Mrs. Pogachnick, Mr. & Mrs. Sboshnick, Mr. & Mrs. Rudolph Sediog, Miss Mary Janesh, Mr. & Mrs. Fred Packman, Mr. & Mrs. Leo Jurjovec, Mr. & Mrs. Conrad Landstatter, Mr. & Mrs. Max Omerzel, Mrs. Mary Janecek, Mr. & Mrs. Skerjanc, Mr. & Mrs. Zedaric, Mr. & Mrs. Walter Koeppl, Mr. & Mrs. Anthony Ferjanch, Mr. & Mrs. Wm. J. Schmitz, Miss Katie Marovic, Mrs. Mary Ferentchak Mr. & Mrs. John Meznarich, Mr. & Mrs. Emil Setinc, Mr. & Mrs. Frank Setinc, Sr., Mr. & Mrs. Matt Tomshe, Mr. & Mrs. Alfons Asich, Mr. & Mrs. Ignatius Henrihar, Mr. & Mrs. John Zerjav.

Dragi prijatelji, še enkrat najlepša hvala in ob priliki Vam bodeva poskusila povrniti. (Ogl.)

Mr. & Mrs. Joseph Znidarsich

300 svetih maš letno

v življenju in po smrti, so deležni člani "Mašne zveze za Afriko". Članarina enkrat za vedno 25c za vsako osebo, živo ali umrlo. — Naslov:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA
za afriške misijone,
3624 W. Pine Boulevard, St. Louis, Mo.

BOŽIČNI IZLETI v JUGOSLAVIJO

PARNIKI IZ NEW YORKA:

EUROPA . . . . . 27. novembra
NEW YORK . . . . 2. decembra
HAMBURG . . . . 9. decembra
EUROPA . . . . . 16. decembra

Brzi vlak ob EUROPA v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane.

Izborne železniške zveze od Cherbourga ali Hamburga.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
130 W. RANDOLPH STREET, CHICAGO, ILL.

BOŽIČNA DARILA

vašim domačim v starem kraju bodo dostavljena hitro in točno brez kakega odbitka na najbližnji poštni urad njihovega bivališča. Odpravite vaše pošiljke pravočasno. Včeraj so bile naše cene:

V JUGOSLAVIJO:		V ITALIJO:	
Za $ 2.55	100 Din	Za $ 6.50	100 Lir
Za $ 5.00	200 Din	Za $ 12.25	200 Lir
Za $ 7.20	300 Din	Za $ 30.00	500 Lir
Za $10.00	420 Din	Za $ 57.00	1000 Lir
Za $11.65	500 Din	Za $112.50	2000 Lir
Za $23.00	1000 Din	Za $167.50	3000 Lir

Pri večjih svotah poseben popust.

ZA IZPLAČILA V DOLARJIH:
Za $5.00 pošljite.....$5.75 — Za $10.00 pošljite.....$10.85
Za $25.00 pošljite.....$26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala:
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

"Dušica"

ROMAN

Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Sedaj je razumel njeno plašno obnašanje, njene zamišljene poglede, njeno molčečnost! Kdo ve, koliko se je borila sama s seboj, kake težke boje je imelo njeno mehko, plemenito srce s kruto dolžnostjo, ki ji jo je nalagala prisega —, kdo ve, koliko je trpela pod pritiskom te svoje namišljene dolžnosti —!

In ko je izpolnila prisego, je v svoji plemenitosti že koj tudi žrtvovala svoje življenje, da zadosti za odurno nehvaležnost, za kruti udarec, ki ga je zadjala svojim dobrotnikom —.

Da, sedaj je vse razumel. Razumel je pa tudi, da ga ni nikdar ljubila, da ga ni mogla ljubiti. Moški je bil in zato ni razumel ženskega srca, te čudovite uganke, ki so jo zaman ugibali ljudje, odkar svet stoji —.

Ljubiti koga, pa ga obenem varati, to je bilo nezdružljivo za Pavla, ki je bil mož logičnih misli in dejanj, sovraštvo in ljubezen obenem do ene in iste osebe, — to je bilo zanj nemogoče.

In zato je sklepal, da ga Julietta ne ljubi, da ga nikdar ne ljubila ni.

Kaj mu je življenje potem še pomenilo? Zanj je bila izgubljena, pa če se mu je tudi posrečilo, jo iztrgati iz krempljev revolucije —.

Toda poskusil bo! Skusil jo bo rešiti, za vsako ceno, tudi za ceno svojega življenja —.

Poprej pa sta morala odpotovati mati in Anica.

Pavel je dobro vedel, kako je priljubljenost nezanesljiva in omahljiva. Dovolj zgledov mu je dajala revolucija.

Zato je o pravem času porabil svoj vpliv ter poskrbel za varnost tistim, ki so bili izročeni njegovi skrbi. Pripravil si je potne liste in izdelal s svoji angleškimi prijatelji, — člani lige "Dušice" — načrte za rešitev matere in sestrične za slučaj, da bi se njemu kaj pripetilo.

Dve uri po odhodu Juliettinem sta odpotovali gospa Deroulede in Anica. "Obisk pri bližnjih sorodnikih" je pravil potni list. Prtljage sta imeli malo seboj, vse je bilo v redu, nihče ju ni zadrževal.

Dve uri zunaj Pariza sta ju pričakovala lord Hastings in lord Anton Dewhurst, Percyjeva prijatelja, ki bi ju naj pospremila do morja in na Percyjevo "Zoro".

Težave je imel Deroulede s Petronelo, staro služkinjo Marnyjeve hiše.

Starka za nobeno ceno ni hotela zapustiti Pariza. "Če umre moje dete," je pravila in jokala, "potem moje življenje zame nima več vrednosti. Naj me le primejo, ti brezsrčni kruteži, če mislijo, da me potrebujejo!"

Ostala je. Deroulede jo je oskrbel z denarjem in jo je odpeljal v Marnyjevo hišo. Tam je hotela počakati, da bo "njeno dete puščeno na svobodo," ali pa da umre z njim —.

Ko se je rešil svoje najtežje skrbi, je šel da poišče Julietto.

Mislil je, da bo delo lahko. Kakih dvanajst jetnišnic je bilo v Parizu, — nekdanje palače aristokratov in mogotcev. Poslancu narodnega konventa so bila vrata povsod odprta.

Toda varal se je. V sodni palači še niso dobili zapisnika nesrečnežev, ki so morali tisti dan v ječo. Zato tudi niso vedeli za Julietto Marny. Odpravili so ga, češ, naj si sam poišče osebo, ki jo želi videti.

In šel jo je iskat.

Pa zaman je popraševal tu in popraševal tam, zaman je hodil iz ene jetnišnice v drugo. Povsod je dobil isti odgovor: "Julietta Marny —? Pri nas je nimamo."

Siromak ni vedel, da je prekanjeni Merlin označil Julietto za skrajno nevarno jetnico. Nihče je ni smel obiskati brez njegovega izrecnega, pismenega dovoljenja.

Ves obupan je stopal in taval vso noč po ulicah. Nepopisna tuga mu je legla na dušo, umret si je želel. Le ena misel ga je še držala po koncu, da bo jutri zahteval dostop k sodni razpravi.

Dan se je delal, ko je blodil ob bregu Seine.

Nekdo je prišel za njim in ga potegnil za rokav.

"E-hm —! Pravim, bolje je, da greste z menoj in si malo počijete!" je dejal zategel, nosljajoč, pa prijazen glas. "Pomenila se bova to in ono!"

Percy Blakeney je stal za njim, izbrano oblečen po najnovejšem pariškem kroju, dobre volje, kot bi bil pravkar zapustil veselo družbo dobrih prijateljev v svojem londonskem klubu.

Le prerad je šel Deroulede z njim.

Percy ga je peljal po stranskih zakotnih ulicah v revni del mesta k neznatni pritlični hišici.

"Vražje umazana luknja tole", je pravil, "pa človek ima tukaj vsaj svoj mir."

Šla sta na dvorišče in po podrtih stopnicah v podstrešno sobico.

"Čudim se, da vzdržite v taki beznici!" se je nasmehnil Deroulede vkljub svoji bridkosti, ko je primerjal revno, umazano sobo z bogato zunanjostjo svojega prijatelja.

Percy je razpoložil svojo dolgo postavo po obširnem naslonjaču, stegnil noge od sebe in dejal mirno:

Čakam v tem brlogu, da pride čas, ko vas bom utegnil izvleči iz zagate."

Deroulede je žalostno zmajal z glavo.

"Torej pa rajši koj odpotujte na Angleško! Pariza ne zapustim!"

"Ne brez Juliette Marny, hočete reči?"

"Bojim se, da zanjo ni več pomoči —."

"Ali veste, da pride jutri pred sodišče?"

"Dolgo ne pustijo čakati svojih žrtev, to vem."

"Kaj mislite ukreniti?"

"Branil jo bom, zagovarjal jo bom, zastavil vso svojo zgovornost, ves svoj vpliv pri ljudstvu —."

"Torej jo še ljubite?" se je nasmehnil Percy.

"Še —?"

Derouledov glas, njegov pogled, njegova kretnja, — vse to je povedalo Percyju dovolj.

"In Julietta —?"

"Ne ljubi me, me ni nikdar ljubila —. Saj bi me sicer ne bila izdala!"

Zagrebel je lice v dlan in se naslonil na mizo. Percy, niti on, njegov najljubši prijatelj, ni smel zvedeti, kako globoko je ranjena njegova ljubezen.

POZOR!

Na svetu so nastale zopet zelo napete razmere. Ali vi sledite tem razmeram? Zgleda, da bo vsak čas lahko nastala splošna svetovna vojna. Naš list "AM. SLOVENEC" prinaša o vseh svetovnih dogodkih točna in zanesljiva poročila. Poleg teh vse vrste poučne članke in razne razprave. Posebno zanimiv je v listu roman. Iz domovine in iz slovenskih naselbin po Ameriki prinaša vse razne dogodke in novice. Veliko važnih dogodkov gre mimo vas, če ne čitate dnevno našega lista. Jesenski in zimski večeri so tukaj. Naročite si list "Amer. Slovenec" in krajšajte si z čitanjem istega dolgočasne zimske večere. List stane na leto $5.00, za Chicago in inozemstvo $6.00 in za pol leta $2.50, za Chicago in inozemstvo $3.00. Naročnino pošljite na: UPRAVO "AMER. SLOVENCA", 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois.

CENSUS OF PARTIAL EMPLOYMENT, UNEMPLOYMENT AND OCCUPATIONS

U. S. Department of Commerce Building
Washington, D. C.

U. S. UNEMPLOYMENT CENSUS
OD 16. DO 20. NOVEMBRA 1937

V torek, dne 16. novembra, bo poštni urad dostavil na vsak dom v tej deželi listek, ki naj ga vsakdo izpolni, ki je nezaposlen ali deloma nezaposlen. Ta listek (Card) bo vseboval 14 vprašanj, na katera treba odgovoriti, in bo v njem uvrščena sledeča poslanica s strani Predsednika Združenih držav:

The White House
Washington

VSAKEMU DELAVCU:

Ako ste nezaposleni ali deloma nezaposleni, pa ste zmožni za delo ter iščete dela, prosim, da izpolnite TAKOJ ta prijavni listek in ga vpošljete po pošti pred polnočjo dne 20. novembra 1937. Ni treba nikakih znamk.

Kongres mi je naložil, da izvedem to štetje. Važno je za nezaposlence in za vsakogar v tej deželi, da to štetje bodi popolno, pošteno in točno. Ako mi podate vsa dejstva, bom skušal rabiti jih v korist vsem, ki potrebujejo in si želijo delo, pa ga nimajo še sedaj.

FRANKLIN D. ROOSEVELT.

Evo 14 vprašanj. V listku bodo navedena v angleščini. Ako kak čitatelj tega časopisa ne razume dobro angleški naj si odreže in shrani ta prevod, da mu bo pomagal izpolniti listek, ko ga pismonoša dostavi dne 16. novembra:

Ali živite
1. IME (v tiskovnih črkah) .....na farmi?.....
(Prvo) (Srednje) (Priimek) (Da ali ne)
NASLOV (v tisk. črkah) .....
(Ulica in štev. ali R.R.D.) (Mesto ali vas) (County) (Država)
2. ALI STE:
(a) Popolnoma nezaposleni in hočete delati?.....
(b) Deloma nezaposleni in hočete VEČ dela?.....
(c) Zaposleni pri WPA, NYO, CCC ali drugem pripomožnem delu? .....
(Zabeležite le eno)
3. Ali ste zmožni za delo? ..... Da..... Ne.....
(Zabeležite eno ali drugo)
4. Starost ob zadnjem rojstnem dnevu.....let
5. Barva ali pleme ..... Belo..... Črno..... Drugo.....
(Zabeležite le eno)
6. Spol..... (zabeležite eno) ..... Moški..... Ženski.....
7. Koliko ur ste delali zadnji teden?.....Ur
(Ako nič, pišite "None")
Zapišite skupno število ur, v katerih ste bili zaposleni v VSAKEM delu (razun WPA, NYA, CCC in drugem pripomožnem delu) tekom tedna začenši od nedelje, 7. novembra, do vštevši sobote, 13. novembra.
8. Koliko tednov ste delali v zadnjih 12 mesecih?.....Tednov
(Ako nič, pišite "None")
Zapišite skupno število tednov, v katerih ste bili zaposleni v VSAKEM delu (razun WPA, NYA, CCC in drugem pripomožnem delu) tekom tedna cev od 1. novembra 1936 pa do vštevši oktobra 1937.
9. Kak je vaš poklic ali vrsta dela? .....
(Na pr.: Mizar, mašinist, natakarica, čuvaj, premogar, polj. delavec itd.)
Poklic, ki ga navedete v odgovor na to vprašanje (štev. 9) opisuje vrsto vašega dela. Odgovor na prihodnje vprašanje (štev. 10) opisuje vrsto posla ali industrije, v kateri se to delo vrši. Zapišite "New worker" (Novi delavec) na obe vprašanji 9 in 10, ako niste nikdar imeli stalnega dela in hočete delati. V odgovor na vprašanje 10, ne navedite imen svoje kompanije ali delodajalca.
10. Vrsta posla ali industrije, v kateri ste bili oziroma ste zaposleni v tej vrsti dela? .....
(Na pr.: Strojna delavnica, jeklarna, premogovnik, železnica, gostilna, bombaževa plantaža itd.)
11. Koliko DRUGIH delavcev je v VAŠI DRUŽINI živečih skupaj z vami?.....Delavcev
Vštejte vse osebe, ki delajo za zaslužek ali hočejo delati, **izvzemši samega sebe.**
12. Koliko izmed delavcev je:
(a) Popolnoma nezaposlenih in hočejo delati?.....Delavcev
(b) Deloma nezaposlenih in hočejo več dela?.....Delavcev
(c) Zaposlenih pri WPA, NYA, CCC ali drugem pripomožnem delu? .....Delavcev
(Opomba: Vsak popolnoma ali deloma nezaposleni delavec v vaši družini naj izpolni in povrne svoj posebni prijavni listek.)
13. Koliko oseb je poglavitno odvisnih od vas za svoje vzdrževanje?
(Ne vštevajte samega sebe) .... Odvisnih
14. Koliko je znašal vaš skupni osebni dohodek v zadnjem tednu, v gotovini ali drugače?..... $.....
(Ne vštevajte plačila od relifa, WPA, NYA, CCC ali drugega pripomožnega dela.)

Vaš podpis.....

Toliko ameriški državljani, kolikor inozemci naj bodo zagotovljeni, da se informacije, podane z odgovori na vprašanja v listku, bodo vporabljale le za svrhe tega štetja nezaposlencev. V pozivu na vse nezaposlence in deloma nezaposlene osebe, naj izpolnijo listke, je John D. Biggers, katerega je Predsednik Roosevelt imenoval, da izvede štetje nezaposlencev (Unemployment Census), nedavno izjavil: "Nimate se bati prav ničesar. Informacije na teh listkih se bodo rabile le za svrhe štetja nezaposlencev. Ne bodo se rabile za nikake preiskave, davčne svrhe, poizvedbe o državljanstvu ali sploh za nikako drugo svrho, ki bi bila na škodo nezaposlenega poedinca. Imena onih, ki podpišejo, se ne bodo priobčevala, in nikako ponižanje vam ne preti vsled tega, da ste se odzvali zahtevi vlade. Ta narod ima velik in življenski interes, da pomaga vam in vsakemu, ki mu more na kak način pomagati; za vašo lastno korist in za narodno korist mora ta narod vam pomagati, da najdete častivredno in stalno zaposlenje v onih strokah, za katere ste najbolj izurjen in najbolj sposoben."

Oglasi v "Amer. Slovencu" imajo vsikdar uspeh!

NAZAJ NAŠ SLOVENSKI ROD — ODPRE SE ZOPET BORD!

Sobe so na razpolago brez hrane ali s hrano proti nizki ceni v Chicagi. Za pojasnilo pokličite po telefonu **CANal 4930.**

Društvo sv. Vida
štev. 25, K.S.K.J.
CLEVELAND, O.

Leto 1936.

Predsednik: Frank Habich, 6310 Carl Ave.
Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th Str.
Blagajnik: Anton Korosec, 1063 Addison Rd.
Zdravniki: Dr. J. M. Selškar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perme, Dr. A. J. Perko, Dr. A. Skur in Dr. F. J. Kern.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Asesment se prične pobirati opoldne. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

ZA RAZNA
električna dela
se rojakom v Chicagi vljudno priporoča
MILAN MEDEN
Pokličite:
LAWndale 7404

Društvo sv. Jožefa
štev. 53, KSKJ., Waukegan, Ill.

36 leto pri K. S. K. Jednoti.

Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj. — Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v odrasli oddelek; in v mladinski oddelek od rojstva do 16 leta.

Skupna društvena imetja znašajo nad $16,000.00. Skupno število članstva 484 članov(ic).

Nadaljna pojasnila se dobe od sledečega odbora:
Math Slana, ml., preds.
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blag.

Pisano polje

J. M. Trunk

Čevljar, sobar, učitelj.

Zapisal sem nekaj o zgodovinsko zanimivem dejstvu, da ima edino besedo v mogočni Nemčiji bivši sobar, v "rimskem imperiju" nekdanji učitelj. Dodal bi še lahko, da v vsaj vrlo obsežni Rusiji ima moč in besedo — čevljar, ker to bi Stalin bil še danes, ako bi ne bil prišel do moči in besede. To je zanimivo dejstvo, ampak samo na sebi nima posebnega pomena, saj so Ogri radi opozarjali nekoč tako mogočne Habsburžane, da so bili nekoč "švicarski pastirji". Ničevo.

Vse večjega pomena prav za ves svet so ti trije, ker se ti trije ponujajo svetu za — rešitelje, za moderne odrešenike. Sobar in učitelj — Hitler in Mussolini — se objemata, dasi na znotraj še nista istega srca, ker sta na zunaj oba huda na — čevljarja. Z drugimi besedami to izrazim, da sta nemški nazijzem in laški fašizem zoper Stalinov ali čevljarjev komunizem. Ali res? Ali ne drvijo vsi trije le v eno in isto smer? To je važno za ves svet, ker ves svet gleda na te tri, dasi danes še iz različnih vidikov. Oblike so še različne, ker igra politika še važno vlogo, ampak gre za jedro smeri. Kakšno je to jedro?

Stalin stoji s svojim komunizmom popolnoma in odločno v območju nagega paganizma. Vsaka vera mora pred tem komunističnim paganizmom izginiti. Paganizem je treba vzeti v pomenu skrajnega materializma, ki poleg materije ne pozna ničesar drugega. Da je komunizem tak paganizem, o tem ni nobenega dvoma.

Kakšen je sobarjev nemški nazijzem? Ves razvitek jasno kaže smer. Ko je nazijzem nastopil, še nikakor ni bil tak, kakršen je že danes, ampak še se razvija, še ni na koncu, toda vse kaže, da se pogrezuje nemški nazijzem v paganizem, v kakršnem je že ves ruski komunizem. Antagonist paganizma, odpornik zoper nagi paganizem je edinole pristno in čisto krščanstvo, kakršno je reprezentirano edinole v katoliški cerkvi. Kaj opazujemo v sedanji Nemčiji? Ali se nemški nazijzem res bori zoper komunizem? Na zunaj morda še, na znotraj sta pa oba že danes enako na istem in nagem paganizmu. Nemški nazijzem skuša uničiti krščanstvo, v prvi vrsti katoliško cerkev, ker drugo krščanstvo ne šteje dosti. To je jasno pred očmi vsega sveta.

Ostane nam za označbo še laški fašizem. Ali je ta zaključen, ali se morda tudi razvija? Odločno trdim, da se razvija, ker se po svojem bistvu mora razvijati. Vsaj dozdaj je zavzemal ta laški fašizem prav čudno stališče. Napram katoliški cerkvi, toraj edini nasprotnici paganizma, je laški fašizem zavzemal tako stališče, da so vsi nasprotniki katoličanstva trdili, da sta na isti platformi, med seboj povezana in zvezana. Vatikan in Mussolini je pomenil tem nasprotnikom eno in isto. Ta očitek smo videli prav vsak dan. Sprava pri dolgem sporu Italije z vatikanom je vrlo zanimiv pojav in vreden resnega študija. Ali sta res vatikan in laški fašizem postala eno in isto? Smelo trdim, da nista in ne bosta, ker pač ne moreta. Najnovejši pojavi v laškem fašizmu kažejo zanimivo in važno smer tega laškega fašizma. Svet je ugibal, kaj utegneta stuhtati Hitler in Mussolini, ko je zadnji šel na obisk. Trdilo se je da bo Mussolini prijel Hitlera, ker davi nemške katoličane, in baje mu je vatikan nekaj sličnega naročil. Ne vem. List "Populo d Italia" je objavil članek, kjer menda sam Mussolini namigava, da utegne priti do izpremembe politike napram vatikanu. Svet je malo zastrmel. Ko je imel naš predsedsednik v Chicago govor zoper "mednarodno gangeštvo", je vatikansko glasilo govor pozdravilo. Vest iz Pariza se pa glasi:

"Pariz, 14. okt. — Vatikansko glasilo Osservatore Romano je zadnje dni navdušeno pohvalilo Rooseveltov čikaški govor v katerem je Roosevelt ožigosal "mednarodno gangeštvo" in priporočal karanteno za države, ki so "okužene z gangeštvom," misleč s tem seveda fašistične države in Japonsko. Papežev list je to storil kljub temu, da je Mussolinijevo časopisje sovražno nastopilo proti Rooseveltu in na vse načine smešilo njegov govor. Francoski demokratični krogi izvajajo iz tega, da se razvija konflikt med Mussolinijem in papežem in če ta pride, bodo skušali izkoristiti ta konflikt proti Mussolinijevi intervenciji v Španiji in proti fašizmu v Italiji ter nacizmu v Nemčiji sploh. Francoski klerikalci, ki so doslej fanatično podpirali Mussolinija in španskega Franka, pridejo v tem slučaju v veliko zagato."

To so več ali manj dnevna ugibanja. Mario Palmieri je izdal v Chicagu knjigo "The Philosophie of Fascism." Pisatelj je fašist od pet do glave. Pove, kaj hoče vsaj laški fašizem. V posameznosti se ne morem spuščati. Vrlo važno je, kar pove dr. Guido Corni v predgovoru. Trdi tam:"..the Italian race has a mystic intuition that belief in God, in the Soul, the Fatherland and the power of Ideals is the greatest moulding force of human life. A church, however, like any other organization of material or spiritual interest, can find its primary reason for existence only in the acquiescence of the State..." Prihaja do sklepa: "...so the State can not abdicate its right to supervision of such a large part of the life of its subjects as their religiuos life." To pač jasno pove, da fašizem stremi za tem, da si podvrže cerkev popolnoma svojemu nadzorstvu. Tega laški fašizem nikoli ne bo dosegel, in če poizkusi, bo borba med njim in cerkvijo, med Mussolinijem in vatikanom. Kam bo potem šla smer laškega fašizma?

Ocenjevalec omenjene knjige pokaže na to smer, ko pravi: "Despite its talk of the Spirit and of the Man — God — Universe, it is difficult to find in Mr. Palmier's exposition anything but a sugar-coated paganism . . ." Tu smo in imamo, kar smo hoteli povedati: kakor sta čevljarjev komunizem in sobarjev nazijzem že v paganizmu, tja vesla tudi učiteljev laški fašizem ...vsi trije grejo v skupno smer, v nagi paganizem, dasi se zdaj med seboj še pobijajo. In to sem hotel povedati.

Končno bo stal na eni strani na vsem svetu čevljarjev in sobarjev in učiteljev paganizem, in na drugi strani krščanstvo, bolj pravilno — katoliška cerkev.

—o—

Veliko odgovornost imajo stariši radi tega, kak tisk naročajo in imajo pod svojo streho.